

Handleiding persberichten en mediabeleid

Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie

25 november 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Communicatie en vooruit plannen	4
Werkwijze	4
Vooruit plannen en opstellen Voorlichtingsagenda	5
Contact met journalisten	8
Opbouw persberichten en opinieartikelen	9
Opbouw persbericht.....	9
Opbouw opinieartikel.....	9
Keuze media	10
Protocol landelijke onderwerpen	11
Voorbeelden uit de oude doos.....	12

Inleiding

Beste JOVD-bestuurder,

Voor je ligt de handleiding voor het schrijven van persberichten, opiniestukken en het opzetten van een gestructureerd mediabeleid. Met deze handleiding hoop ik dat beginnende bestuursleden Politiek en Voorlichting voortvarend aan de slag kunnen en hopelijk met hun afdeling regelmatig succesvol de media weten te halen.

Ik wens de lezer heel veel leesplezier en hopelijk steek je er ook nog wat van op! Aarzel niet om contact op te nemen als je vragen hebt.

Met vriendelijke groet,

Wilbert Frieling
Hoofdbestuurslid Voorlichting 2019-2020

Communicatie en vooruit plannen

Werkwijze

Actualiteit is vaak van korte duur. Nieuws komt snel binnen en is er vaak ook snel weer uit. Communicatie en vooruit plannen zijn twee kernbegrippen die van belang zijn. Bestuursleden zijn vrijwilligers en hebben nu eenmaal ook verplichtingen naast de JOVD. Je kunt dus niet alles volgen en overal snel op inspelen. Daarom is het van belang binnen het afdelingsbestuur duidelijke afspraken te maken en helder met elkaar te communiceren. Dit kan het beste door een vaste werkwijze op te stellen.

Landelijk werken we met de Politieke Driehoek. In deze driehoek zitten de Voorzitter, Algemeen Bestuurslid Politiek en de Voorlichter. De Voorzitter is het gezicht van de vereniging en zal over het algemeen plaatsnemen in programma's of genoemd worden in persberichten en opiniestukken. De bestuursleden Politiek en Voorlichter sparren met elkaar over de onderwerpen van opiniestukken en persberichten en de inhoud daarvan. Deze twee bestuursleden schrijven samen in eerste instantie het stuk. De uiteindelijke keuze voor het onderwerp, vorm en inhoud van een stuk wordt unaniem besloten door de hele driehoek of eventueel vierhoek met de vicevoorzitter.

Als afdeling is het handig om een soortgelijk model over te nemen. Jullie zijn natuurlijk vrij om te bepalen wie er plaatsnemen en wie niet. Nadat de personen op hun plek zitten is het handig om te beginnen met een brainstormsessie. In deze brainstorm discussiëren jullie over onderwerpen die gespeeld hebben of gaan spelen in jullie regio. Houd deze lijst scherp, maar voor de extra inhoudelijke verdieping is het aan te raden een paar onderwerpen uit deze lijst te selecteren als jullie politieke pijlers voor komend jaar.

Deze pijlers zijn de onderwerpen die je intensief gaat volgen in het nieuws, in de Gemeenteraad of in de Provinciale Staten. Door deze focus kun je jezelf ontpoppen tot expert en stakeholder waardoor je beter in staat bent sterke inhoudelijke stukken te schrijven, een zinnige bijdrage te leveren aan het debat en ben je een duidelijk gezicht voor de media op dit onderwerp. Verdeel tot slot de pijlers en de overige onderwerpen onder elkaar en ga er mee aan de slag!

Vooruit plannen en opstellen Voorlichtingsagenda

Nu de communicatielijnen en werkwijze helder zijn gaan we over op vooruit plannen. Zoals gezegd kan het snel gaan met het nieuws, daarom is het van belang ook vooruit te werken en structuur aan te brengen in je publicaties. Daarom is het handig een Voorlichtingsagenda op te stellen, maar eerst een blik op de korte termijn.

Het schrijven van persberichten en opinieartikelen vindt op twee manieren plaats. Onverwachts en op de korte termijn waar je snel moet inspelen op gebeurtenissen in de actualiteit. Daarnaast heb je publicaties die je hebt gepland voor de lange termijn, deze zijn opgenomen in je Voorlichtingsagenda.

Bij korte termijn publicaties is een planning lastig en is het vooral improviseren en terugvallen op je vastgestelde werkwijze. Je moet het juiste onderwerp kiezen en op het juiste moment instappen. Maar dit is niet altijd een garantie voor een succesvolle publicatie. Factoren waarom een persbericht niet gepubliceerd wordt zijn onder andere:

- Het onderwerp is niet actueel genoeg;
- Er is te veel nieuws voor media om te verwerken;
- Het ingezonden stuk is kwalitatief niet goed genoeg;
- Het stuk biedt geen nieuwe inzichten voor het publieke debat.

Een belangrijke factor voor het slagen is de samenwerking binnen het afdelingsbestuur. Zorg voor een duidelijke werkwijze en heldere communicatie, want soms moet een stuk binnen een paar uur goedgekeurd en klaar zijn. Wanneer deze structuur ontbreekt gaat veel onnodige tijd verloren en ben je mogelijk te laat om nog actueel te zijn. Hier wordt dus nogmaals het belang van een duidelijke werkwijze en communicatie aangetoond. Bij opiniestukken is dit proces grotendeels hetzelfde. Let er alleen op dat het opiniestuk voor zeven uur 's ochtends naar de desbetreffende krant gestuurd wordt. Voor het middaguur worden namelijk de stukken meegenomen in de redactievergadering. Anders ben je een dag verder en komt het stuk misschien onder een stapel te liggen. Daarnaast moet je eerder met een opinieartikel beginnen aangezien je dieper op de inhoud ingaat en je collega's rustig de tijd moeten hebben om het te lezen en aan te passen. Neem hier een paar dagen voor.

De tweede manier is de lange termijn. De lange termijn publicaties vormen de rode draad door je politieke jaar. Hier zijn de eerdergenoemde pijlers van groot belang, maar het is ook belangrijk je hier niet blind op te staren. Houd ook de overige lijst met onderwerpen en de actualiteit in de gaten. Hier is de Voorlichtingsagenda belangrijk. In de Voorlichtingsagenda plan je over het kalenderjaar de onderwerpen in en die kun je aanvullen met belangrijke data van debatten etc. Deze agenda biedt een duidelijk overzicht voor jullie jaar, biedt structuur en maakt het ook duidelijk wanneer je de projecten wilt starten.

Hieronder is een voorbeeld van de Voorlichtingsagenda van bestuursjaar 2018-2019:

-November/december:

Opiniestuk over PP, welk onderwerp en welke insteek? Het gaat om het verschil tussen de VVD en de JOVD en de unieke positie van de JOVD als liberale onafhankelijke PJO. Democratische vernieuwing, vlaktaks, drugs, immigratie/integratie. (Vaccinatieplicht?)

-Februari:

70-jarig bestaan van de JOVD, of achtergrondartikel, of tweegesprek met erevoorzitter en Splinter. Kan beide, maar verschillende kranten. Wel uitkijken voor positie van de media. Eén krant en één tv-programma, anders beschadig je het vertrouwen. In elk geval voor achtergrondartikel kunnen we ereleden naar voren schuiven voor goede verhalen. Zo ook Mark Rutte en Jort Kelder. Ik heb al contact met de NRC en in persoonlijk gesprek wil ik dit naar voren schuiven.

-Maart:

Provinciale statenverkiezingen, richten op de positie van de senaat en de provinciale staten (Amerikaanse context en belangenverstrengeling), maar ook de waterschappen. Twee verschillende stukken. Geeft ons een unieke positie mbt de Eerste Kamer.

-April/mei:

Europese verkiezingen een opinieartikel schrijven. Over de toekomst voor jongeren in de EU en onze concrete standpunten, of samen met de JD een dubbelinterview, aangezien we allebei liberalen zijn en in de ALDE zitten, maar totaal verschillende meningen. Allebei.

-Februari t/m mei:

Om de week, of per week een opiniestuk in de Elsevier (digitaal) prominentere rol voor liberale rechtse jongeren. Daar is de Elsevier wel voor te strikken. Een heel mooie manier om een breder publiek te bereiken en inhoudelijk over te komen.

-In de zomer is het een goed idee om (zeker omdat er behoefte is aan nieuws) in te gaan op de toekomst en het verleden van het liberalisme, om voor te bereiden op het Lustrum. Misschien ook goed om in te gaan op Paars.

-Documentaire over ons congres bij de NPO. Over de JOVD, verleden, toekomst en misschien op congres uitnodigen. Is misschien een heel leuk idee (WNL?).

Contact met journalisten

Een bekend gezicht komt sneller binnen en valt sneller op. Daarom is het zeker aan te raden om in je bestuursjaar met lokale journalisten af te spreken en bijvoorbeeld een kop koffie te drinken. Dit klinkt misschien een beetje spannend, maar dit valt mee. Journalisten reageren meestal positief op dit soort initiatieven en willen je ook graag leren kennen. Let er alleen wel op dat journalisten het belangrijk vinden om een scheiding te hebben tussen journalistiek en politiek. Dus overdrijf het contact niet.

Aangeraden wordt om contact op te nemen met een journalist die schrijft over de politiek en in sommige gevallen specifiek over de VVD. Bij die persoon heb je de grootste kans om een keer succesvol een voorstel voor een stuk te pitchen. Maar houd dus rekening met de scheiding tussen politiek en journalistiek.

Een ander punt van aandacht bij contact met journalisten is dat je goed moet realiseren dat journalisten een eigen agenda hebben. Wanneer je bijvoorbeeld een interview hebt moet je niet denken dat journalisten het beste met je voor hebben. Journalisten proberen zo neutraal mogelijk te zijn en hebben daarnaast ook hun eigen interpretatie van de werkelijkheid. Journalisten kunnen dus na een interview stukken benadrukken waar je niet op gerekend had, waardoor er een compleet ander verhaal uitkomt dan dat jij wilde. Houd hier dus rekening mee, bereid je goed voor en wees strak en concreet in je beantwoording. Hierdoor geef je een journalist minder ruimte voor eigen interpretatie en komt je boodschap zoals jij het wilt beter aan het licht.

Opbouw persberichten en opinieartikelen

Opbouw persbericht

JOVD: "Quote"

1e alinea: Meld het nieuws, de mening en eindig met een quote.

2e alinea: Argument 1 voor je mening. Eindig met een quote.

3e alinea: Tegenargument ontkrachten / nuancering. Eindig met een quote.

Eindig met nog een argument en krachtig afsluitend citaat. Bijvoorbeeld een oproep of terugkoppeling naar de titel.

Tips:
Gebruik veel quotes. Die zijn voor journalisten het meest interessant.
Max 250 woorden

Opbouw opinieartikel

JOVD: "Quote"

1e alinea:
- Introductie van het onderwerp / beschrijving van het probleem.
- Mening.

2e alinea:
- Indien nodig nog wat extra achtergrondinformatie.
- Argument 1.

3e alinea:
- Tegenargument introduceren.
- Tegenargument ontkrachten.

- Indien nodig korte samenvatting.
- Slotargument.
- Krachtige uitsmijter.

Tips:
- Geen quotes of citaten.
- Spreek als "we" of "de JOVD".
- Toon baseren op basis van publiek en krant.
- Opbouw persbericht maar uitgebreider.
Max 500 à 600 woorden, check hiervoor website / krant.

Keuze media

Wanneer je een stuk schrijft en vervolgens instuurt is het goed om na te denken naar welk medium je het wilt sturen. Factoren die hier van belang zijn: de politieke kleur van het medium en de onderwerpen waar ze op focussen en om bekend staan. Door met deze factoren rekening te houden vergroot je de kans dat je bericht geplaatst wordt. Voor persberichten kun je het best naar de algemene mails sturen van kranten en nieuwssites. Voor opiniestukken of ingezonden brieven zijn vaak andere mailadressen. Wanneer je een persoonlijk mailadres hebt kan je deze ook gebruiken als je dat hebt afgesproken met de journalist.

Waar je rekening mee moet houden is dat je bij het insturen van opinieartikelen maar één krant per keer kan benaderen. Kranten willen namelijk geen opiniestukken die ook naar andere kranten zijn gestuurd. Persberichten kun je wel naar alle media tegelijk sturen.

Het handigste is om de bovenstaande informatie op te nemen in een lijst, ook wel mediadatabase genoemd. Vul deze lijst gaandeweg het jaar aan en geef hem na je bestuursjaar door aan je opvolger zodat die er verder aan kan werken. Zo eindig je uiteindelijk met een goed gevulde mediadatabase waar je jaren mee vooruit kunt.

Hieronder is een voorbeeld van hoe je de mediadatabase kan vormgeven:

NRC Next

Kleur: Progressief Rechts

Onderwerp: Onderwijs, Europese Unie, Staatsinrichting, Jonge generatie, Klimaat

Mail: denken@nrc.nl (opinie, 600-800 woorden), nrc@nrc.nl (persbericht)

Mail van journalist:

De Volkskrant

Kleur: Links

Onderwerp: Gezondheidszorg, Arbeidsstelsel, Onderwijs, Kunst & Cultuur, Landbouw

Mail: opinie@volkskrant.nl (opinie, max. 600 woorden), redactie@volkskrant.nl (persberichten)

Mail van journalist:

Protocol landelijke onderwerpen

De grens tussen landelijke en regionale onderwerpen kan soms heel dun zijn. Hier ontstaat dan ook met regelmaat verwarring over. Met de onderstaande aanwijzingen proberen wij verwarring omtrent deze zaken te voorkomen.

In de volgende situaties neem je contact op met het Hoofdbestuurslid Voorlichting:

- Wanneer je over een onderwerp wilt schrijven dat landelijk in het nieuws is geweest.
- Wanneer je een activiteit organiseert over een landelijk onderwerp.
- Wanneer je een activiteit organiseert met een spreker die recent in het landelijke nieuws is geweest.
- Wanneer je twijfelt.

Met deze aanwijzing wordt niet aangegeven dat het niet mag, totaal niet. Het is juist om onduidelijkheden en misverstanden te voorkomen. Het is daarnaast van groot belang dat we als vereniging een gelijk geluid laten horen met betrekking tot landelijke onderwerpen.

Voorbeelden uit de oude doos

Om af te sluiten hieronder een aantal voorbeelden uit de oude doos:

- Elsevier: 'Analyse van de heer Van der List over JOVD is klinkklare onzin'
<https://www.elsevierweekblad.nl/opinie/opinie/2018/10/analyse-van-de-heer-van-der-listover-jovd-is-klinkklare-onzin-647748/>
- De Volkskrant: 'Politieke spelletjes zijn slecht voor de rol van de Eerste Kamer' <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/politieke-spelletjes-zijn-slecht-voor-de-rol-vande-eerste-kamer~bd948fda/>
- Elsevier: 'Liberale partijen moeten terugkeren naar hun liberale wortels'
<https://www.elsevierweekblad.nl/opinie/opinie/2018/12/liberale-partijen-moeten-terugkeren-naar-hun-liberale-wortels-663669/>
- De Volkskrant: 'De VVD dwaalt af van het liberale pad en wordt steeds meer een 'law and order'-partij'
<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/jovd-de-vvd-dwaalt-af-van-het-liberale-pad-en-wordt-steeds-meer-een-law-and-order-partij~bf9333da/>

